

18 _ 05 _ 13 _ 08 _ 2023

NL

Shezad Dawood Night in the garden of love

IN DIALOOG MET HET WERK VAN
YUSEF LATEEF

LIVE PERFORMANCES

27 & 28 _ 5
4, 18 & 25 _ 6
9 & 16 _ 7
12 & 13 _ 8

ELS WIELS WIE

Inleiding

Shezad Dawood staat bekend om zijn belangstelling voor niet-westerse tradities die de gevestigde canons in de architectuur of, zoals in dit geval, in de muziek, inspireren en doorkruisen. Zijn speelse, onderzoeksgedreven werk omvat vele disciplines en technieken, en doorbreekt de grenzen tussen analoog en digitaal.

In de nieuwe serie werken die voor deze tentoonstelling werd gemaakt, verkent Dawood het poëtische potentieel van de tuin. Zo plaatste hij de werken in een traditie die tijden en culturen overstijgt, van de middeleeuwse christelijke iconografie tot soefimystiek en alles ertussenin. Dawoods tuin neemt ons mee naar de digitale wereld en onderzoekt hoe we, in deze tijden van sociale polarisering, dankzij de technologie nieuwe vormen van samenzijn kunnen verbeelden.

Dawoods inspiratiebron voor deze metafysische visie op de tuin is *Night in the Garden of Love* (1988), een novelle van de hand van de Afro-Amerikaanse muzikant, componist en homo universalis dr. Yusef Lateef (1920–2013). Lateef integreerde als eerste instrumenten van overal ter wereld en verlegde zo de grenzen van de jazz. In de loop der jaren ontwikkelde hij een methodiek die hij ‘autofysiopsychische muziek’ noemde. “Die gaat uit van een verhoogd bewustzijn en heeft als doel om de zintuigen tegelijk fysiek, mentaal en spiritueel te stimuleren”, aldus Dawood, die al in zijn jeugd bekend was met de muziek van Lateef en gefascineerd raakte door diens ideeën na het zien van zijn tekeningen – waaruit een selectie getoond wordt – en het lezen van zijn novelle.

Dawood beschouwt deze tentoonstelling als een dialoog tussen zijn werk en dat van Lateef, als call-and-response, de vraag-en-antwoordstructuur uit de improvisatiemuziek.

Lateefs novelle getuigt van de kracht van muziek, zowel in het verhaal als in de ritmische schrijfstijl. Dawood ziet de korte roman als een voorloper van de recentere klimaatfictie, science fiction die zich met klimaatkwesties bezighoudt. “Lateefs novelle legt allerlei onverwachte verbanden en springt bijvoorbeeld van een dystopisch toekomstig Detroit over op radicale ideeën over ecologie en recycling”, volgens Dawood. Hij onderzoekt de tuin als oase van optimisme in tijden van klimaatcrisis, doet suggesties voor een poëtica van milieubewustzijn en onderzoekt hoe kunst en muziek een nieuwe spirituele openbaring kunnen teweegbrengen en tot verandering kunnen leiden.

Curatoren: Zoë Gray en Helena Kritis

Zaal 1

In de eerste zaal van de tentoonstelling valt het daglicht binnen: dit is de dagtuin. Door de hele ruimte hangen textielwerken, als feestelijke vaandels of politieke vlaggen. Het zijn nieuwe schilderijen van Dawood op hergebruikt vintage patchworktextiel. Sinds jaar en dag staat de deconstructie van de westerse schilderkunst centraal in Dawoods werk. De motieven die hij hier weergeeft – van abstract tot figuurlijk – zijn geïnspireerd op de planten die Lateef in zijn

novelle beschrijft en op zijn tekeningen afbeeldt; die laatste zijn op de vierde verdieping te zien.

Midden in de zaal toont Dawood een architecturale structuur die naar de geometrische opzet van een islamitische tuin verwijst. Binnenin word je uitgenodigd om de virtual reality-ervaring te betreden die voor deze tentoonstelling door Dawood is ontworpen, gebaseerd op scènes en ideeën uit Lateefs novelle. Dawood heeft – voor het eerst – een VR-beleving gemaakt voor twee spelers, om ruimte te bieden voor intimiteit en interactie, in plaats van het isolement dat virtual reality meestal afdwingt.

De virtual reality-beleving dompelt je onder in Lateefs tuin van de liefde, zoals die door Dawood is verbeeld. De soundtrack bestaat uit originele opnames van Lateef, verschenen op zijn eigen label, YAL Records. In de virtuele wereld ben je een kristallen avatar, een posthumanistisch virtueel personage, en word je uitgenodigd om door verschillende omgevingen te wandelen. Je zal er ook de Mutant ontmoeten, een sleutelfiguur in de novelle van Lateef, die als een danser door

Shezad Dawood, *Night in the Garden of Love*, 2023. VR environment, duration variable, produced by UBIK Productions, co-commissioned by WIELS, Brussels and Aga Khan Museum, Toronto. Courtesy of UBIK Productions.

het script beweegt en je door de beleving gidst. De choreografie van de Mutant is door Dawood uitgewerkt samen met de Brusselse danseres Wan-Lun Yu, in WIELS gefilmd en door programmeurs in VR omgezet. Tijdens de tentoonstelling wordt op de meeste zondagen live een fysieke versie opgevoerd: dan danst de Mutant in de kostuums die anders op de vierde verdieping worden tentoongesteld.

“Voor mij zijn digitale en fysieke media volledig met elkaar vervlochten”, zegt Dawood. Hij legt uit: “Als ik in termen van ruimte denk, ben ik aan het editen. Of ik dan de stoffen verknip waar ik mijn textielwerk uit maak, analoge filmstroken letterlijk aan elkaar plak of digitale filmbeelden figuurlijk knip en plak, [...] steeds denk ik in beelden, symbolen, tijd, duur, fragmenten, parallellen, net zozeer bij het schilderen als bij het maken van films.” Niet alleen suggereert Dawood een splitsing of tweedeling van de Mutant, in de VR-omgeving en live, hij nodigt je ook uit om zowel door de digitale ruimte als door de fysieke ruimte te bewegen en tussen de opgehangen textielstukken te zigzaggen, als in een organische choreografie.

Zaal 2

De tweede zaal is gehuld in duisternis en verwijst naar de nacht uit de titel van de tentoonstelling. Er staan zeven schermen, elk met bijbehorende muziek, gespeeld door één enkel instrument. In de ruimte vloeien ze samen tot een experimentele, twee uur durende soundtrack. De stukken zijn

in januari 2023 in New York opgenomen, waar Dawood een aantal van Lateefs vroegere medewerkers samenbracht. Samen namen ze een improvisatiesessie op volgens Lateefs ‘autofysiopsychische’ methode, de filosofie van het “muziek maken vanuit iemands mentale, fysieke, spirituele zelf”.

De installatie draagt de titel *Digital Seedbanks* (Digitale zaadbanken) en verwijst naar de zaadcollecties bedoeld om een divers DNA voor toekomstige generaties te bewaren. Op elk scherm groeit een andere plantensoort: een varen, een vetplant, een knolgewas, enzovoort. De planten zijn niet enkel het visuele product van Dawoods verbeelding, maar ook van het programmeringsproces, waarin regels en grenzen worden aangegeven om te bepalen hoe de planten groeien, volgens een algoritme gebaseerd op de muziek van Lateef. Daarbij rekt Dawood de grenzen van de geloofwaardigheid op (hoe grillig kan een vorm worden en nog steeds als plant worden herkend?) én die van de artificiële intelligentie (AI), die op de muziek reageert.

In het midden nodigt een zevenkantige bank je uit om even ontspannen te gaan zitten en in deze nachttuin naar de groeiende planten te kijken. De bank vormt ook het voetstuk van een nieuw werk, een vaas van geglazuurd keramiek waarop patronen te zien zijn die verband houden met de tekeningen van Lateef en de schilderijen van Dawood. De vaas bevat een nieuwe, unieke geur, die speciaal voor deze gelegenheid is ontwikkeld. Niet alle planten waarnaar Dawood en Lateef verwijzen, hebben een geur die wij kunnen ruiken. Dawood heeft daarom de geur gecreëerd met behulp van headspace-technologie (in de jaren zeventig ontwikkeld om de geur van bloemen op

te vangen waar geen etherische olie van gemaakt kon worden) en van de AI-database van het parfumbedrijf Firmenich. Dawoods geur is *Xyloflor* gedoopt – een verzonnen woord, even hybride als een mutant, dat hout (*xylon*) met flora verbindt – en bevindt zich op het snijvlak van de digitale wereld en de natuurlijke leefwereld.

Zaal 3

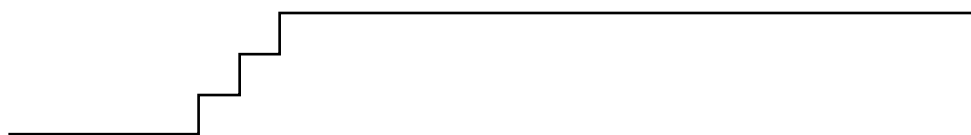
De panoramazaal is in dezelfde kleuren geschilderd als Dawoods architecturale structuur een verdieping lager: onder andere fel chromakey-groen, ook bekend als *digi-green*, dat gebruikt wordt in virtual reality. De twee tentoongestelde kostuums zijn ontworpen door het Londense modemerkt Ahluwalia en er zijn stoffen uit Dawoods textielarchief in verwerkt. Ze vormen het vervolg op eerdere samenwerkingen vanuit een gemeenschappelijke interesse voor het integreren van

Shezad Dawood, *Night in the Garden of Love*, 2023. Performance rehearsal, Choreographer and Dancer: Wan-Lun Yu. Costume: Ahluwalia. Image: Miranda Sharp. Courtesy UBIK Productions

kostuums in hedendaagse dans en het hergebruik en upcyclen van textiel. Priya Ahluwalia, die het merk oprichtte, put inspiratie voor haar ontwerpen uit haar Indiaas-Nigeriaanse roots en Londense achtergrond, en verwerkt restpartijen en oude materialen in fabrieken die plattelandsvrouwen tewerkstellen en hun een eerlijk loon betalen. De kostuums worden gedragen door de eerder genoemde Mutant, die in de VR-omgeving en op regelmatige tijdstippen in levenden lijve in de tentoonstelling verschijnt.

Zaal 4

Deze zaal vormt het hart van de tentoonstelling en toont tekeningen van Yusef Lateef, geselecteerd door Dawood samen met Ayesha Lateef, Lateefs weduwe, en Alhena Katsof, curator en adviseur voor de nalatenschap van Yusef Lateef. Deze originele werken worden voor het eerst buiten de VS geëxposeerd en stellen combinaties van plant- en boomvormen voor, zwevend tussen figuratie en abstractie, die regelmatig aan muziekschrift doen denken.

Katsof verzorgde in 2014 een tentoonstelling van deze tekeningen in White Columns in New York, de eerste na Lateefs overlijden. Dawood zag de tentoonstelling, raakte gefascineerd door Lateefs werk en ging ermee in dialoog, wat bijna een decennium later tot dit project leidde. Indertijd schreef Katsof: “Lateef tekende in dezelfde ruimte waar hij aan zijn piano zijn muziek componeerde, meer dan veertig jaar lang, omringd door de

instrumenten die hij over de hele wereld had verzameld”. Lateef, een virtuoos blazer en vocalist, “paste dezelfde techniek actief toe in zijn werken op papier, wanneer hij een kleine hoeveelheid inkt op het vel uitgoot en door een strootje blies om de vloeistof te verspreiden”.

In een recensie van de tentoonstelling voor *Frieze* noteerde Joseph Akel dat Lateefs combinatie van automatisch tekenen en het onvoorziene deed denken aan André Masson en zijn door de surrealisten geïnspireerde technieken, en aan de werken op papier van Joan Miró. “En net als bij Miró”, schreef Akel, hebben Lateefs abstracte vormen “duidelijk iets organisch, met composities bevolkt door amoebevormen en spichtige tentakels”. Zijn conclusie: “Lateefs tekeningen zijn als muziek voor de ogen”.

Yusef Lateef, *Untitled*, N.D. Pen, ink and pastel on paper, 55.8×76.2 cm. Private Collection of Ayesha Lateef. Courtesy of the Estate of Yusef Lateef and White Columns, New York.

Biografie

Shezad Dawood

Shezad Dawood (1974) is geboren in Londen, waar hij woont en werkt. Hij studeerde aan het Central Saint Martins College of Art and Design, het Royal College of Art en promoveerde aan de Leeds Metropolitan University. Dawood is Senior Research Fellow in Experimental Media aan de universiteit van Westminster. Een selectie uit zijn solotentoonstellingen: Barakat Contemporary, Seoul (2023); Jhaveri Contemporary, Mumbai (2021); Kai Art Center, Tallinn (2020); New Art Exchange, Nottingham (2020); The Bluecoat, Liverpool (2019); MOCA, Toronto (2019); FriezeLIVE, Londen (2019); Kunstverein, München (2019); Rubin Museum of Art, New York (2018); Fondazione Querini Stampalia, Venetië (2017); Pioneer Works, Brooklyn (2015); Parasol Unit, Londen (2014). Een selectie uit zijn groepstentoonstellingen: triënnale van Folkestone (2021); Guggenheim, New York (2021); Southbank Centre, Londen (2020–21); *Risquons-tout!*, WIELS, Brussel (2020); Manifesta 13 (2020); biënnale van Lahore (2020); Dhaka Art Summit (2020); veertiende biënnale van Sharjah, (2019); biënnale van Gwangju, (2018); Mori Art Museum, Tokyo (2016); MOMA, New York (2015); biënnale van Taipei (2014); biënnale van Marrakech (2014); MACBA Barcelona (2014); biënnale van Busan (2010); triënnale van het Tate, Londen (2009); biënnale van Venetië (2009).

Credits

Virtuele realiteit

Coders & 3D: Monochrome

Mutant danseres: Wan-Lun Yu

Muziek: *Daydream, Phase Transition, Instrumental Ritornello #1, Monadic Adventure, Instrumental Gospel, Saturday Morning*, allen gecomponeerd door Yusef Lateef voor YAL

Records en uitgegeven door Spirit One Music
Crescendo obo Alnur Music (BMI)

Muzikaal trio: Mia Theodoratus (harp), Adam Rudolph (spleettrommel), Ralph Miles Jones (bamboefluit)

Stemmen: Ilham Tamet (Arabisch en Frans), Huan Mus (Portugees), Batya Sobel, Gwen Laster en Ralph Miles Jones (Engels)

Film captatie: Robbrecht Desmet, Ruben Desiere, Lennert De Taeye

Digitale zaadbanken

Soundtrack compositie & arrangement: Adam Rudolph, Alexis Marcelo, Ralph Miles Jones

Muzikanten: Adam Rudolph, Alexis Marcelo, Ralph Miles Jones, Batya Sobel, Matt Waugh, Gwen Laster, Mia Theodoratus, Stephanie Griffin

Geluidsingenieur: James Dellatacoma

Coders: GumGum Studio

Geur: Nicolas Bonneville, Firmenich & Olivia Bransbourg van Iconofly.

Keramische vaas: Shezad Dawood in samenwerking met Ofumum

WIELS stagiairs

Yehbonne Bien, Miriam Coppola, Rebecca Parma

UBIK Productions

Miranda Sharp, Laurie Storey, Karolina Svobodova, Inês Geraldês Cardoso, Kaia Goodenough

Performance

Choreografie en dans: Wan-Lun Yu
Kostuumsculpturen: Ahluwalia

PARTNERS

De tentoonstelling en het bemiddelingsprogramma kunnen rekenen op de genereuze steun van GBL.

Dank ook aan The Ekard Collection, Jhaveri Contemporary (Mumbai), Barakat Contemporary (Seoul) en Firmenich voor hun steun.

Speciale dank gaat uit naar de nalatenschap van Yusef Lateef: Ayesha Lateef voor haar steun en enthousiasme en Alhena Katsof, wiens initiatief en begeleiding dit project mede mogelijk hebben gemaakt.

De tentoonstelling kwam tot stand in samenwerking met het Aga Khan Museum in Toronto.

EVENEMENTEN

Live Performances:

27 & 28.05

4, 18 & 25.06

9 & 16.07

12 & 13.08

Look Who’s Talking: Helena Kritis (NL)

Zon. 28.05, 14:30

Look Who’s Talking: Zoë Gray (FR)

Zat. 17.06, 15:30

Kunstenaarsgesprek: Shezad Dawood (EN)

Din. 20.06, 19:30

BEDANKT VOOR UW BEZOEK!

[WIELS.ORG](https://wiels.org)

- [@WIELSBRUSSELS](https://www.facebook.com/@WIELSBRUSSELS)
- [@WIELS_BRUSSELS](https://www.instagram.com/@WIELS_BRUSSELS)
- [@WIELS_BRUSSELS](https://www.twitter.com/@WIELS_BRUSSELS)

Image credit: Shezad Dawood, *Night in the Garden of Love*, 2023. VR environment, duration variable, produced by UBIK Productions, co-commissioned by WIELS, Brussels and Aga Khan Museum, Toronto. Courtesy of UBIK Productions.

